

Washington zahteva izpustitev ameriških letalcev v 48 urah

Washington, D. C., 22. avg.—Ameriški državni departament je objavil ultimatum jugoslovanski vladi, da izpusti ameriške letalce v 48 urah. Če ne bo storila, bodo letalci uniženi.

Richard C. Patterson, ameriški poslanik v Belgradu, se bo danes sestal z maršalom Titom na Bledu. Tito je zagovarjal jugoslovanske letalce, ki so napadli ameriška letala, kar je bilo v skladu s pogodbo iz leta 1936.

Tito je v svojem govoru na shodu jeklarskih delavcev na Bledu dejal, da je videl jugoslovanske letalce, ki so streljali na ameriško letalo, znanik pa je Pattersonovo trditev, da se je letalo izgubilo v oblakih. "Mi hočemo nov mir, ki bo vreden trte, ki so bile doprinešene v teku vojne," je dejal. "Nočemo pa miru za vsako ceno, ker smo ga že drago plačali. Za mir za vsako ceno ne bomo plačali niti centa. Odstopili ne bomo niti pidi našega ozemlja. Držali bomo vse, kar je naše, dasi želimo prijateljstvo z vsemi državami. Nekatere imperialistične velesile nam očitajo, da nočemo miru. Isto očitajo sovjetski Rusiji, čeprav je žrtvovala milijone svojih najboljših sinov. Kaj vse to pomeni? Predvsem pomeni to, da imperialisti, ki niso dosegli uspehov, vračajo krivdo na nas, ki želimo pravičen mir. Napeli so vse sile za doseg svojih imperialističnih ciljev in namenov."

Vprašanje je dveh front — fronte demokracije in miru na eni strani in fronte reakcije ter provokacij na drugi. Reakcija je bila v vseh zapadnih državah, kakor je bila v naši. Iz tega razloga moramo biti čuječi in stalno na straži. To je važno za vsa ljudstva, ki cenijo človeška demokratska načela in ideale in se skušajo izogniti novi vojni, katero podžigajo imperialistične klike in reakcija."

Polom pogajanj med Anglijo in Egiptom

Vprašanje odpoklica britskih čet

London, 22. avg. — Pogajanja med reprezentanti Velike Britanije in Egipta v Aleksandriji glede revizije pogodbe so se razbila. Uradno naznanilo pravi, da bo lord Stansgate, načelnik britske delegacije, zapustil Aleksandrijo in se vrnil v London.

Načelnik egiptске delegacije, ki se je pogajal za britsko delegacijo, je bil premier Sidky. On je izjavil, da ne more sprejeti britskega kompromisnega načrta glede revizije pogodbe in odpoklica britskih čet iz Egipta.

Pogodba med Veliko Britanijo in Egiptom je bila sklenjena l. 1936. Na podlagi te pogodbe je Velika Britanija dobila velike koncesije v Egiptu. Ena izmed provizij določa vzdrževanje britskih vojaških posadk v Egiptu.

Besednik britskega zunanjega urada je izjavil, da Velika Britanija ne bo dala nadaljnjih koncesij Egiptu. To pomeni, da bodo britske čete ostale v deželi, čeprav egiptska vlada zahteva odpoklic.

Odmerki kruha bodo zvišani v Španiji

Madrid, 22. avg. — Vlada je naznanila, da bodo odmerki kruha zvišani prihodnji mesec. Diktator Francisco Franco je pozval

Domače vesti

Obiski

Chicago, 22. avg. — Gl. urad SNPJ so zadnje dni obiskali Joseph Koršič in Rudolph Potočnik iz Detroita, John Langerhole st. iz Johnstowna, Pa., John E. Klancher iz Puebla, Colo. in Frank Šuštaršič iz Clevelanda.

Na agitaciji

Eveleth, Minn. — "Večni popotnik" Anton Jankovič, zastopnik Prosvete in delegat 13. konvencije SNPJ, se točno mudi tukaj na agitaciji za nove naročnike na dnevnik Prosveto. Obiskal bo vse bližnje naselbine na železnem okrožju, potem pa se bo ustavil tudi v Duluthu. Pravi, da je rezultat dober. Želimo mu obilo uspeha!

Išče sina

Tacoma, Wash. — Emilija Perič je prejela pismo od Marije Urbančič iz Lesičine, Istra, ki želi izvedeti za svojega sina, ki je svojočasno živel v Portlandu, Oregon, leta 1936 pa se je preselil v Milwaukee, Wis. Peričeva ima zanj pismo od njegove matere. Njen naslov je: Emilija Perich, Rt. 12, Box 502A, Tacoma, Wash.

Delavski departament reorganiziran

Konflikt med CIO in ADF se poostri

Washington, D. C., 22. avg. — Delavski tajnik Lewis Schwellenbach je naznanil dovršitev reorganiziranja svojega departamenta, toda znanstveniki v konfliktu med Kongresom in delavskimi organizacijami v Ameriki, ki so glasovali proti delavskemu načrtu. Tiskarska unija naj bi podpirala kampanjo, da ne bodo ti kongresniki in senatorji ponovno izvoljeni pri novembrskih volitvah. Tudi ta resolucija je bila poražena.

Sprejet je bil predlog, da tiskarska unija poveča pritisk na novi kongres, ki se bo sestal v zasedanju po novem letu, za razširjenje in izboljšanje socialne zaščite.

Preiskava aktivnosti odbora CIO

Washington, D. C., 22. avg. — Kongresnik Rankin, demokrat iz Missisipija, je naznanil preiskavo aktivnosti odbora za politično akcijo Kongresa industrijskih organizacij. Rankin je član kongresnega odbora, kateremu je bila poverjena preiskava neameriških aktivnosti. On je znan kot velik sovražnik unij in zamorcev.

Amerika naj obdrži tajnosti atomske bombe

Lizbona, Portugalska, 22. avg. — Antonio Salazar, predsednik portugalske vlade, je dejal, da bo Amerika zaščitila svojo varnost in interese, če bo obdržala tajnost produkcije atomske bombe. To izjavo je podal na sestanku z ameriškim časniki, ki so ga obiskali.

Deževni naliivi ovirajo pospravljanje pridelkov v Angliji

London, 22. avg. — Deževni naliivi ovirajo pospravljanje pridelkov in farmarji so apelirali na armado za pomoč. V apelu so naglasili potrebo takojšnje akcije. "Vojaki so potrebni za delo na polju," pravi apel. "Če

se ne bo armada odzvala, bo povzročena velika škoda v prihodnjih tednih."

Velika Britanija HOČE VLADATI PALESTINO

Arabski bodo poslali delegacijo v London

London, 22. avg. — Vest iz vladnih virov pravi, da bo Velika Britanija vprašala organizacijo Združenih narodov, naj ji izroči poverjenstvo nad Palestino, da jo bo sama vladala. Gotovo je, da bo britska zahteva sprožila diplomatsko bitko za kontrolo strategične dežele.

Reprezentanti Arabcev v Londonu so že naznanili, da bodo vodili opozicijo. Arabske dežele, ki obkrožajo Palestino, bodo zahtevale popolno neodvisnost za Palestino. Če se bo gibanje za neodvisnost izjalovilo, bo Egipt zahteval poverjenstvo.

Člani eksekutivnega odbora Arabske lige, ki so se sestali na konferenci v Aleksandriji, Egipt, so izjavili, da bodo poslali delegacijo v London, kjer bo konferenca s člani britske delavske vlade, toda le pod pogojem, da mora biti načelnik delegacije Haj Almin Hussein, jeruzalemski mufti. On predseduje konferenci.

Britski diplomatski krogi slutijo, da bo Rusija vodila opozicijo proti britskemu poverjenstvu Palestini, toda zanašajo se na oporo Amerike. Rusija je že priporočala odpoklic britskih čet iz Palestine. Izjavila je, da bi židje in Arabci izravnali konflikt in rešili probleme, če ne bi britske vojaške avtoritete podžigale strasti in sovraštva med njimi.

Jeruzalem, Palestina, 22. avg. — Tajna židovska radiopostaja "Glas Izraela" je naznanila, da se britske vojaške avtoritete pripravljajo za nove operacije proti židom. Obetajo se nadaljnje aretacije in obsodbe židov, ki vodijo odpor proti britskemu režimu v Palestini.

Britska vojaška sila je bila ojačana v Tel Avivu, židovskem mestu. Mobilna policija in vojaške čete so storile korake za preprečitev obnove izgrediv. Vsa važna poslopja so zastražena.

Odslovitve federalnih uslužbencev

Kongres odredil znižanje izdatkov

Washington, D. C., 22. avg. — James E. Webb, direktor budžeta, je naznanil, da bo 104,400 uslužbencev in uradnikov, ki so upošleni v federalnih departementih, odslovljenih v prihodnjih treh mesecih. To je v soglasju z odredbo kongresa, da se mora število uslužbencev znižati, kakor tudi izdatki.

Število federalnih uslužbencev in uradnikov bo znižano na 2,362,300 v prihodnjih mesecih. Vsi departamenti bodo prizadeti. Kongres je pred zaključitvijo svojega zasedanja znižal apropiacije za federalne departamente za pol milijarde dolarjev.

Ostra debata na konvenciji tiskarjev

Predlog za združitev ADF in CIO poražen

Miami Beach, Fla., 22. avg. — Na konvenciji mednarodne tiskarske unije, včlanjene v Ameriški delavski federaciji, se je razvila ostra debata o predlogu, naj unija podzve akcijo za združitev Kongresa industrijskih organizacij z ADF. Predlog je bil poražen z veliko večino glasov.

Resolucija z zahtevom, naj William Green, predsednik ADF, in Philip Murray, predsednik CIO, resignirata, da se omogoči združitev dveh največjih delavskih organizacij v Ameriki, je bila tudi poražena. Predložil jo je E. B. Furgeson, delegat tiskarske unije v Danvillu, Fla.

Živahna diskuzija se je razvila o nadaljnji resoluciji, katero sta predložila delegata J. J. Moody in H. L. McCormick. Resolucija je naglašala potrebo skupne akcije ADF, CIO in židovskih bratovščin proti kongresnikom in senatorjem, ki so glasovali proti delavskemu načrtu. Tiskarska unija naj bi podpirala kampanjo, da ne bodo ti kongresniki in senatorji ponovno izvoljeni pri novembrskih volitvah. Tudi ta resolucija je bila poražena.

Sprejet je bil predlog, da tiskarska unija poveča pritisk na novi kongres, ki se bo sestal v zasedanju po novem letu, za razširjenje in izboljšanje socialne zaščite.

Preiskava aktivnosti odbora CIO

Washington, D. C., 22. avg. — Kongresnik Rankin, demokrat iz Missisipija, je naznanil preiskavo aktivnosti odbora za politično akcijo Kongresa industrijskih organizacij. Rankin je član kongresnega odbora, kateremu je bila poverjena preiskava neameriških aktivnosti. On je znan kot velik sovražnik unij in zamorcev.

Amerika naj obdrži tajnosti atomske bombe

Lizbona, Portugalska, 22. avg. — Antonio Salazar, predsednik portugalske vlade, je dejal, da bo Amerika zaščitila svojo varnost in interese, če bo obdržala tajnost produkcije atomske bombe. To izjavo je podal na sestanku z ameriškim časniki, ki so ga obiskali.

Deževni naliivi ovirajo pospravljanje pridelkov v Angliji

London, 22. avg. — Deževni naliivi ovirajo pospravljanje pridelkov in farmarji so apelirali na armado za pomoč. V apelu so naglasili potrebo takojšnje akcije. "Vojaki so potrebni za delo na polju," pravi apel. "Če

se ne bo armada odzvala, bo povzročena velika škoda v prihodnjih tednih."

Velika Britanija HOČE VLADATI PALESTINO

Arabski bodo poslali delegacijo v London

London, 22. avg. — Vest iz vladnih virov pravi, da bo Velika Britanija vprašala organizacijo Združenih narodov, naj ji izroči poverjenstvo nad Palestino, da jo bo sama vladala. Gotovo je, da bo britska zahteva sprožila diplomatsko bitko za kontrolo strategične dežele.

Reprezentanti Arabcev v Londonu so že naznanili, da bodo vodili opozicijo. Arabske dežele, ki obkrožajo Palestino, bodo zahtevale popolno neodvisnost za Palestino. Če se bo gibanje za neodvisnost izjalovilo, bo Egipt zahteval poverjenstvo.

Člani eksekutivnega odbora Arabske lige, ki so se sestali na konferenci v Aleksandriji, Egipt, so izjavili, da bodo poslali delegacijo v London, kjer bo konferenca s člani britske delavske vlade, toda le pod pogojem, da mora biti načelnik delegacije Haj Almin Hussein, jeruzalemski mufti. On predseduje konferenci.

Britski diplomatski krogi slutijo, da bo Rusija vodila opozicijo proti britskemu poverjenstvu Palestini, toda zanašajo se na oporo Amerike. Rusija je že priporočala odpoklic britskih čet iz Palestine. Izjavila je, da bi židje in Arabci izravnali konflikt in rešili probleme, če ne bi britske vojaške avtoritete podžigale strasti in sovraštva med njimi.

VELIKA BRITANIJA HOČE VLADATI PALESTINO

Arabski bodo poslali delegacijo v London

VOJAŠKA SILA OJAČANA V TEL AVIVU

London, 22. avg. — Vest iz vladnih virov pravi, da bo Velika Britanija vprašala organizacijo Združenih narodov, naj ji izroči poverjenstvo nad Palestino, da jo bo sama vladala. Gotovo je, da bo britska zahteva sprožila diplomatsko bitko za kontrolo strategične dežele.

Reprezentanti Arabcev v Londonu so že naznanili, da bodo vodili opozicijo. Arabske dežele, ki obkrožajo Palestino, bodo zahtevale popolno neodvisnost za Palestino. Če se bo gibanje za neodvisnost izjalovilo, bo Egipt zahteval poverjenstvo.

Člani eksekutivnega odbora Arabske lige, ki so se sestali na konferenci v Aleksandriji, Egipt, so izjavili, da bodo poslali delegacijo v London, kjer bo konferenca s člani britske delavske vlade, toda le pod pogojem, da mora biti načelnik delegacije Haj Almin Hussein, jeruzalemski mufti. On predseduje konferenci.

Britski diplomatski krogi slutijo, da bo Rusija vodila opozicijo proti britskemu poverjenstvu Palestini, toda zanašajo se na oporo Amerike. Rusija je že priporočala odpoklic britskih čet iz Palestine. Izjavila je, da bi židje in Arabci izravnali konflikt in rešili probleme, če ne bi britske vojaške avtoritete podžigale strasti in sovraštva med njimi.

Jeruzalem, Palestina, 22. avg. — Tajna židovska radiopostaja "Glas Izraela" je naznanila, da se britske vojaške avtoritete pripravljajo za nove operacije proti židom. Obetajo se nadaljnje aretacije in obsodbe židov, ki vodijo odpor proti britskemu režimu v Palestini.

Britska vojaška sila je bila ojačana v Tel Avivu, židovskem mestu. Mobilna policija in vojaške čete so storile korake za preprečitev obnove izgrediv. Vsa važna poslopja so zastražena.

Španska vlada se udala pritisku

Izgnala bo čez sto nacistov

San Sebastian, Španija, 22. avg. — Vlada diktatorja Franca se je končno udala pritisku zavetnikov, ki zahtevajo deportacijo nacistov iz Španije. Naznanila je, da bo izgnala 110 nacistov 1. septembra.

Prizadeti nacisti so bili informirani o akciji španske vlade. Nacisti bo odpeljal parnik Marlin iz španske luke v Nemčiji. Zunanji urad je naznanil, da je odločitev glede izгона nacistov padla na seji članov kabineta, kateri je predsedoval Franco. Seznam imen nacistov bodo objavili španski listi. V seznamu sta med drugimi Kurt Meyer Doehne, bivši mornarični ataše nemškega poslaštva v Madridu, in Basil Wilhelm, vođa nacistične stranke v severni Španiji.

Prej je bilo naznanjeno, da so bili nacisti aretirani. Ti čakajo na prihod parnika Marlina, ki je na poti iz latinske Amerike v špansko luko. Na parniku so Nemci, ki so bili izgnani iz latinskih republik.

se ne bo armada odzvala, bo povzročena velika škoda v prihodnjih tednih."

Poslanik Cankar pozvan v Belgrad

Povečanje napetosti med Jugoslavijo in Grčijo

Atene, Grčija, 22. avg. — Maršal Tito je pozval Izidorja Cankarja, jugoslovanskega poslanika v Atenah, domov, toda odpoklic ne pomeni preloma diplomatskih odnosov med Jugoslavijo in Grčijo.

Cankar je povedal Stephanosu Stephanopolousu, grškemu zunanjemu podministru, da je bil pozvan domov, ker grški monarhistični listi napadajo maršala Tita in jugoslovansko vladu. V Atenah bo ostal opravnik poslov jugoslovanskega poslaštva.

Opazovalci trdijo, da je odpoklic Cankarja odmev povečanja napetosti med Grčijo in Jugoslavijo. Dognava se, da je Cankar zahteval od grškega premierja Konstantina Tsaldarisa, naj stori korake za ustanitev napadov v grških monarhističnih listih na Tita in jugoslovansko vladu, preden se je pričela mirovna konferenca v Parizu. Tsaldaris je odgovoril, da ne more ustaviti napadov, ker je tisk svoboden v Grčiji.

Cankar bo zapustil Atene jutri in odpotoval v Belgrad. On je imel razgovor s Konstantinom Rodianovom, ruskim poslanikom v Atenah. Odpoklic Cankarja je v bistvu protest proti grški vladi, ki se vzdržuje na krmilu s pomočjo bajonetov britske sile.

Konferenca nemških škofov v Fuldi

Odprl jo je ameriški škof

Fulda, Nemčija, 22. avg. — Konferenca katoliške hierarhije v Nemčiji se je pričela v tem mestu. Značilno je, ker jo je odprl ameriški škof Aloysius J. Muench iz Farga, Severna Dakota.

Muench je prinesel pozdrave ameriških škofov in laikov konferenci. Edini katoliški škof v ruski okupacijski coni v Nemčiji ni prišel na konferenco. Ta je Petrus Legge iz Meissena. On je poslal pozdrave konferenci, ni pa pojasnil odsotnosti. Mnenje prevladuje, da mu ruske avtoritete niso dale dovoljenja za udeležitev konference.

Na konferenco je prišlo 25 nemških kardinalov, nadškofov in škofov. Ti reprezentirajo 28,730,000 katolikov v Nemčiji, 33 odstotkov nemškega prebivalstva.

Škof Muench je v svojem govoru po odprtju konference naglasil potrebo obnove prijateljskih odnosov med nemškimi katoliki in onimi, ki so v Ameriki in drugih državah. Dejaj je, da je to želja Vatikana.

Nemška jeklarska industrija pod britsko kontrolo

Herford, Nemčija, 22. avg. — Britske vojaške avtoritete so naznanile prevzete nemške jeklarske industrije v svoji okupacijski coni. Porurje, središče industrije, je v tej coni. Jeklarski koncern Vereinigte Stahlwerke, ki je pred vojno produciral polovico jekla, in druge kompanije so prišle pod britsko kontrolo. Prej so britske avtoritete prevzele Kruppove orodnice tovarne v Essenu in podružnice nemškega kemičnega trsta I. G. Farbenindustrie.

AMERIKA PROTI RUSKI KONTROLI DARDANEL

Velika Britanija zavze la isto stališče

MARŠAL ZUKOV V RUMUNJI

Washington, D. C., 22. avg. — Državni departament je objavil vsebino note, v kateri je odločno zavrnil sovjetsko zahtevo glede skupne rusko-turške kontrole Dardanelske ožine, ki tvori prehod iz Črnega morja v Sredozemsko morje. Rusija zahteva tudi pravico zgradnje baz ob tej ožini.

Nota vključuje tudi prikrito svarilo, da bo morala Rusija prevzeti odgovornosti za svetovne komplikacije, ki bodo lahko nastale, če se bo poslužila sile, da izvojuje svoje zahteve.

Velika Britanija je naslovila slično noto Moskvi. Znamenja so, da sta obe, Amerika in Velika Britanija, zagotovili podporo Turčiji v slučaju izbruha oboroženega konflikta z Rusijo. Velika Britanija ima vojaško pogodbo s Turčijo, kar pomeni, da ji bo priskočila na pomoč, če jo bo Rusija napadla.

Trumanova administracija je prevzela riziko za posledice z odločno zavrnitvijo ruskih zahtev na podlagi domneve, da Rusija ni pripravljena za tretjo svetovno vojno. V Washingtonu in Londonu so uverjeni, da se bo Stalin premislil in umaknil zahteve, ker sta Amerika in Velika Britanija demonstrirali svojo odločnost.

Zaključek, da se Amerika postavi na stran Turčije in proti Rusiji, je bil sprejet na seji članov ameriškega "vojne sveta" v Beli hiši, preden je Truman zapustil Washington in odšel na počitnice. Seje so se udeležili državni podtajnik Dean Acheson, vojni tajnik Patterson, mornarični tajnik Forrestal, admiral Nimitz, podadmiral Sherman, general Handy in general Norstad.

Enote ameriškega bojnega brodoma so prej odrinile v Sredozemlje. Med tem je letalonosilec Franklin D. Roosevelt, dvanaest rusilcev in štiri križarke. Na letalonoscu je čez sto bojnih letal. Velika Britanija je tudi koncentrirala enote svoje bojne "brodovaja na Sredozemskem morju. To pomeni, da sta Amerika in Velika Britanija pripravljene za akcijo proti Rusiji.

London, 22. avg. — Časniška agentura Exchange Telegraph je danes objavila poročilo, da je maršal Zukov, vrhovni poveljnik ruskega vojaškega distrikta v Odesi, dospel v Konstantino, rumunsko luko ob Črnem morju. Agentura trdi, da je prihod ruskega maršala v rumunsko luko signal za poostreitev "živčne vojne" proti Turčiji. Zukov je dospel v Konstantino na krovu ruske križarke.

Justični tajnik Clark v Berlinu

Berlin, 22. avg. — Tom Clark, načelnik ameriškega justičnega departamenta, je dospel v Berlin iz Pariza. Z njim je prišla njegova žena. On bo odpotoval v Nuernberg, kjer je v teku obravnava proti vodilnim nacistom, ki so obtoženi vojnih zločinov.

Ležišča uranija odkrita na Filipinih

Manila, Filipini, 22. avg. — Organizacija filipinskih rudniških inženirjev poroča, da so bila odkrita ležišča uranija v provinci Zambales. Uranij je važen element v produkciji atomske bombe.

100

vesti iz nove, prerojene rovenije in Jugoslavije

voja turizma na Jadranu

Jadranskega morja, ki zaradi lepote kulturno spomenikov in ugodnih klimatskih pogojev sve- loves, privlači že dolgo let ogromno število obis- tencev iz Jugoslavije in vse- robov. Obisk turistov je do- sedaj vsak let pred- potem pa je prišel pada- tasi vojne je pretrpel tu- ogromno škodo. V tre- agena okupatorskih sil iz- tega bazena je bilo 80% neuporabnih.

novobitvi so pričele ljud- obnove obnavljati z vsemi si- skupno z množičnim orga- letovinarske naprave. Pri tem pa so na- na ogromne težave, ker je- tvalo uporabo precejšnjih sil in nabavo inventar- ogromno število poškodov- hotelov. Dela za obnovo- ne organizacije so bila- federalnemu hotel- podjetju Hrvatske. To- je je takoj pričelo obnav- hotele na Jadranu ob naj- pomoči ljudstva.

možnosti ljudstva in ljudskih- je temu podjetju uspelo- do konca junija 90%- ki spadajo pod upravo- podjetja razen hotelov "Tel- v Cirkvenici in "Excel- v Dubrovniku, ki sta tako- ovana, da bo potrebno- časa za njihovo obnovo. Po- ljudstva, ljudskih oblasti,- hotelske industrije, za- državnih gradbenih pod- je najboljši dokaz za me- sodelovanje, da bi se- niti sledovi upoštevanja in- industrija, ki pred- pomembni činitelj v go- nem življenju naše de- lo ponovno zaživela. Ho- "in" v Novem je bil ta- kodovan, da strokovnjaki- je se splošno njegova- Ljudstvo pa je kljub- mišljenju strokovnjakov- obnavljati hotel in ga- v enem letu obnovilo v- mesecu. Ljudstvo je dalo- tega hotela ogromno- prostovoljnih delovnih- je tudi z lastno pobudo- vilo največji del notranje- Na Rabu so popravili- hotel z veliko pomočjo- vta in množičnih organiza- so dale 10.850 prostovolj- za ureditev nekaterih ho- objektov in parka.

novi hotelov v Zadru, ki so- letko poškodovani v vojni,- večena posebna pozornost- da bo pomenila obnova tu- prometa v Zadru pre- doprinos k obnovi gospo- ga življenja v tem mestu, bil 25 let pod tujo oblast- Hrvati in Italijani v Zadru, pravilno razumeli napore- oblasti za obnovo hotel- industrije in so mnogo pri- ali za njo.

rejni pomoč za obnovo- žnih objektov je nudilo- ratstvo za gradnje LR Hr- okrožna gradbena pod- pa so mnogo prihranila na- pa in času zaradi pravilne- predvse prostovoljne delov- ljudstva.

reditve hotelov je poslalo- hotelo hotelsko podjetje po- materiala 50 vagonov razne- materije, pohištva, porcela- in. Kolikina brezplaćnega- ta dokazuje, kako zelo so- opni ti hoteli. Za izde- potrebnega pohištva je do- ministrstvo za industrijo- Hrvatske 4 tovarne za po- v vse mizarske mojstre- legube. Načrte za opreme- hotel in. Strizić. Po tem- ba izdelana moderna in- oprema za 1200 sob.

režno z obnovo hotelov- prišlo obnavljati federalno- hotelo podjetje tudi kopališča- Parke je pričelo ure- ljudstvo skupno z množični- organizacijami, kopališča pa- jejena za uporabo kra- ljudskih oblasti. Kopali- "in" v Dubrovniku- je ene najlepših na Jadranu- uruje federalno hotelsko

podjetje. Prav tako obnavljajo kopališča v Makarski. 1. julija bodo pričeli obratovati v Makarski trije hoteli. S tem bo pričel delovati eden najvažnejših turističnih centrov na Jadranu.

Problem prehrane je rešen na ta način, da bodo dobivali turisti hrano iz izrednih kontingen- tov racionirane hrane, ki pa bo še izboljšana z dobavami krajevnih zadrug. Na ta način ne bo zmanjšana prehrana krajevnega prebivalstva. Racionirana hrana turistov pa bo pojačana še z neracioniranimi živilskimi potrebščinami tako, da bodo dobivali vsi oni, katerim je potreben odmor, hrano s polnimi 3000 kalorijami dnevno.

Federalno hotelsko podjetje Hrvatske, ki je bilo ustanovlje- no na pobudo ministrstva za trgo- vino in preskrbo, je omogoči- lo širokim ljudskim množicam odmor, da bi tako poživilo turistično industrijo. Delavskim množicam se nudi možnost, da prijavijo preko svojih sindikal- nih organizacij skupine, katerim bo omogočeno, da prebijejo v okvirju svojih materialnih mož- nosti dopust na obalah Jadrana, ki so bile do sedaj pristopne sa- mo onim, ki so lahko plačali vi- soke cene v hotelih. Tako bodo hoteli na Jadranu iznova oživi- li in nudili delovnemu ljudstvu možnosti, da uživa v lepota pri- morske obale in si nabere novih sil za nadaljnje napore pri ob- novi in izgradnji domovine.

Umetniška skupina jugoslovanske armade se vrača v domovino

Ljubljana. — Po šesttedenski turneji po Franciji, Belgiji in Švici, se vrača v domovino u- metniška skupina jugoslovanske armade, ki je v tujini nade- vse častno in uspešno predstavi- la našo pesem in folklorno bog- astva. Umetniško skupino se- stavlja: zbor primorskih Slo- vencev "Srečko Kosovel", repre- zentativni pevski zbor naše ar- made, ustanovljen že v letih o- svobodilnega boja, katerega u- metniški sloves je že na široko poznan po njegovih koncertnih nastopih in turnejah po Italiji, po osvoboditvi po vsej Jugosla- viji, po Bolgariji, Češkoslovaški ter v coni A in B. Zbor vodi dirigent Rado Simoniti. V u- metniški skupini sta nadalje še folklorna skupina Lole Ribarja in skupina beograjskega baleta pod vodstvom poznane Mire Sa- ninove, ki izvaja stilizirane ple- se in končno še skupina Make- donev iz Lazaro polja. Celotna grupa šteje 145 izvajalcev.

Turneja v zapadne dežele je bila široko zamišljena. Privrkat po osvoboditvi so Francozi, Bel- gijci in Švicarji imeli priliko se seznaniti s kulturnimi vrednota- mi naših narodov, ki so v svo- bodni državi našle svoje pravo in resnično mesto. Umetniška skupina je nastopila s koncerti naših narodnih, partizanskih in umetnih pesmi ter s prikazi srbs- kih, hrvatskih in makedonskih narodnih plesov v Parizu, Len- ju, Grenoblu, Lyonu, Marseillu, Nici, Bruslju, Anversu, Liegeu, Charleroiu, v Ardenih, v Baslu in Zürichu. Vsi ti nastopi so se poleg izrednega umetniškega u- speha zmerom razvili v spontane množične manifestacije za novo Jugoslavijo, za maršala Ti- ta in za pravično ureditev vpra- valstva ter je tako s svojo uspe- lo kulturno misijo doprinesla velik delež k zblizanju med na- šimi in zapadnimi narodi. S svojimi nastopi in z neposred- nim stikom z najširšimi ljudski- mi plastmi v zapadnih deželah pa je prav tako mnogo dopri- nesla k pravemu in resničnemu poznavanju, ki ustvaritvi resni- ne podobe življenja in prospeha naše ljudske države, ki ga skuše mednarodna reakcija na vse mo- goče načine prikriti in klevetati pred svetom.

Governor dr. Ralph Gates je poslal državno voja- tvo proti stavkarjem, članom unije elektrarskih delavcev CIO. Zastavkali so proti družbi Rex Mfg.

"Domov gremo; na svidenje v Bosni!"

Pod Rotovžem v Mariboru je zložen velik kup paketov, okrog njega se vzdiguje iz gneče živ- zav, človek se komaj prireje do vhoda. Zadnji transport Bosanč- kov se vrača na svoje domove. Niso sami. Z njimi so učitelji, predvsem pa njihove nove ma- mice, ki si skrivaj brišejo solze in s težkim srcem tolažijo objo- kano deco, čeprav so morda sa- me tolažbe najbolj potrebne.

Deklica, ki je bila pri znani mi družini v Studencih, prihihi k meni: "Tovariš, domov grem, na svidenje! Boste prišli kajk nam v Bosno?"

"Bom, tovarišica; greš rada domov?"

"O, že, že, pa . . ." Oči se ji ovlažijo in solze ji zdrknejo čez ravnokar se še smehljajoči obraz. "Tam imam mamico, pa tu- kaj tudi. Ne vem, katero imam rajši. Kar pri obeh bi hotela biti!"

Trenutek odhoda prihaja. Pri- hiti fotograf, toda s slikanjem je težava. Nemirni otroci bega- jo sem in tja in se skrivajo za svojimi mamicami.

"Nočem, jaz hočem ostati tu- kaj!"

"Mamica, pri vas bom ostala!" se deklica krčevito oklene pri- letne žene, ki jo dvigne v naroč- je. Tolaži jo in v poljubu se mešajo njune solze.

Zena se obrne k meni: "Ve- ste, nikoli več ne bi hotela kaj takega doživeti. Tako sem jo svobodilnega boja, katerega u- metniški sloves je že na široko poznan po njegovih koncertnih nastopih in turnejah po Italiji, po osvoboditvi po vsej Jugosla- viji, po Bolgariji, Češkoslovaški ter v coni A in B. Zbor vodi dirigent Rado Simoniti. V u- metniški skupini sta nadalje še folklorna skupina Lole Ribarja in skupina beograjskega baleta pod vodstvom poznane Mire Sa- ninove, ki izvaja stilizirane ple- se in končno še skupina Make- donev iz Lazaro polja. Celotna grupa šteje 145 izvajalcev.

Turneja v zapadne dežele je bila široko zamišljena. Privrkat po osvoboditvi so Francozi, Bel- gijci in Švicarji imeli priliko se seznaniti s kulturnimi vrednota- mi naših narodov, ki so v svo- bodni državi našle svoje pravo in resnično mesto. Umetniška skupina je nastopila s koncerti naših narodnih, partizanskih in umetnih pesmi ter s prikazi srbs- kih, hrvatskih in makedonskih narodnih plesov v Parizu, Len- ju, Grenoblu, Lyonu, Marseillu, Nici, Bruslju, Anversu, Liegeu, Charleroiu, v Ardenih, v Baslu in Zürichu. Vsi ti nastopi so se poleg izrednega umetniškega u- speha zmerom razvili v spontane množične manifestacije za novo Jugoslavijo, za maršala Ti- ta in za pravično ureditev vpra- valstva ter je tako s svojo uspe- lo kulturno misijo doprinesla velik delež k zblizanju med na- šimi in zapadnimi narodi. S svojimi nastopi in z neposred- nim stikom z najširšimi ljudski- mi plastmi v zapadnih deželah pa je prav tako mnogo dopri- nesla k pravemu in resničnemu poznavanju, ki ustvaritvi resni- ne podobe življenja in prospeha naše ljudske države, ki ga skuše mednarodna reakcija na vse mo- goče načine prikriti in klevetati pred svetom.

Umetniška skupina Jugoslo- vanske armade se vrača v domo- vino s kar najboljšimi vtisi. Bi- la je na vsej poti iskreno po- združena in sprejeta tako od predstavnikov kulturnega in u- metniškega življenja kakor od ljudstva ter je tako s svojo uspe- lo kulturno misijo doprinesla velik delež k zblizanju med na- šimi in zapadnimi narodi. S svojimi nastopi in z neposred- nim stikom z najširšimi ljudski- mi plastmi v zapadnih deželah pa je prav tako mnogo dopri- nesla k pravemu in resničnemu poznavanju, ki ustvaritvi resni- ne podobe življenja in prospeha naše ljudske države, ki ga skuše mednarodna reakcija na vse mo- goče načine prikriti in klevetati pred svetom.

Moja je, naša." Pogled ji zdrsi okoli, ganjena zasepeče: "In vsi so naši . . ."

Nato se obrne in tolaži dekl- co, ki odhaja: "Pojdi srček, da se boš slikala. Obiskali bova Bosno in se vrnil!"

Pred paketi še končno strne gruča, vedno več je žena in mož, ki jo obkrožujejo. Delavci, kmet- je, intelektualci. Delo in težko življenje jim je zaznamovalo li- ca, današnje slovo pa jim je vtis- nilo še nov pečat. Ljubezen in vera sta v njih. Ljubezen do bratov, ki je bila nekoč samo na papirju, in vera v tisto življe- nje, ki so ga v prividu gledali očeteh teh otrok, ko so daleč ne- kje v bosanskih gozdovih juri- šali s stisnjenimi zobmi in so umirali, pa jim je v poslednji minuti smehljaj ožaril lica: "Ti- to! Za svobodo in srečnejše živ- ljenje!"

Slikanje je končano: Bosanč- ki odhajajo v bazo. Sami? Ne! Kdo bi jih pustil. Vanj še malo časa, vsaj nekaj minut hočejo biti slovenski tovariši in tovari- šice še z njimi, čeprav čutijo, da po slovo potem še težje. Pa si ne morejo pomagati, tako tesno so zrasli.

"Zdravo, tovarišice in tovari- ši!"

"Zdravo, pridite k nam, ne bomo vas pozabili!"

"Pisali vam bomo iz Bosne".

Počasi se gruča odmika. Ka- kih sto jih je. Mali se drže svo- jih rednikov, starejši uhajajo k izlozban, na koncu ulice izgine- jo za ogrom, pa še čuješ čeblja- nje, vzdih, jok . . . "Mamica, ne grem. Naj ostanem tukaj". Trda delavska dlan v odgovor nežno poboja otroško glavo.

Poslednji transport Bosančkov odhaja. Čakajo jih novi domo- vi, ki so kakor v pravljici vstali v obnovljeni deželi, ki je v naj- težjih časih največ žrtvovala, pa ni klonila. Se so tam "pr- kosne djevojke", ves narod stoji "prkosno" in zre s svetlim pogle- dom v bodočnost. Iz dima in ru- ševin vstaja nova Bosna in sprejema dečice, ki se vrača in nosi s seboj svetle spomine. Iz Slovenije se preko Bosne in Ma- kedonije plete vez bratstva in edinstva. Sen je dosanjan. Na Kozari planini med ovčami po- tejo pastirji slovensko pesem, čez prekmurske ravni in pohor- ske gozdove kipi v nebo: "Dru- že Tito, moli te djevojka . . ." V. Cvetko.

Slovene Records

10-inch records 79c COD, plus postage
B-001 Ringelapil, polka
B-002 Zelenka, polka
B-003 Zelenka, polka
B-004 Zelenka, polka
B-005 Zelenka, polka
B-006 Zelenka, polka
B-007 Zelenka, polka
B-008 Zelenka, polka
B-009 Zelenka, polka
B-010 Zelenka, polka
B-011 Zelenka, polka
B-012 Zelenka, polka
B-013 Zelenka, polka
B-014 Zelenka, polka
B-015 Zelenka, polka
B-016 Zelenka, polka
B-017 Zelenka, polka
B-018 Zelenka, polka
B-019 Zelenka, polka
B-020 Zelenka, polka
B-021 Zelenka, polka
B-022 Zelenka, polka
B-023 Zelenka, polka
B-024 Zelenka, polka
B-025 Zelenka, polka
B-026 Zelenka, polka
B-027 Zelenka, polka
B-028 Zelenka, polka
B-029 Zelenka, polka
B-030 Zelenka, polka
B-031 Zelenka, polka
B-032 Zelenka, polka
B-033 Zelenka, polka
B-034 Zelenka, polka
B-035 Zelenka, polka
B-036 Zelenka, polka
B-037 Zelenka, polka
B-038 Zelenka, polka
B-039 Zelenka, polka
B-040 Zelenka, polka
B-041 Zelenka, polka
B-042 Zelenka, polka
B-043 Zelenka, polka
B-044 Zelenka, polka
B-045 Zelenka, polka
B-046 Zelenka, polka
B-047 Zelenka, polka
B-048 Zelenka, polka
B-049 Zelenka, polka
B-050 Zelenka, polka
B-051 Zelenka, polka
B-052 Zelenka, polka
B-053 Zelenka, polka
B-054 Zelenka, polka
B-055 Zelenka, polka
B-056 Zelenka, polka
B-057 Zelenka, polka
B-058 Zelenka, polka
B-059 Zelenka, polka
B-060 Zelenka, polka
B-061 Zelenka, polka
B-062 Zelenka, polka
B-063 Zelenka, polka
B-064 Zelenka, polka
B-065 Zelenka, polka
B-066 Zelenka, polka
B-067 Zelenka, polka
B-068 Zelenka, polka
B-069 Zelenka, polka
B-070 Zelenka, polka
B-071 Zelenka, polka
B-072 Zelenka, polka
B-073 Zelenka, polka
B-074 Zelenka, polka
B-075 Zelenka, polka
B-076 Zelenka, polka
B-077 Zelenka, polka
B-078 Zelenka, polka
B-079 Zelenka, polka
B-080 Zelenka, polka
B-081 Zelenka, polka
B-082 Zelenka, polka
B-083 Zelenka, polka
B-084 Zelenka, polka
B-085 Zelenka, polka
B-086 Zelenka, polka
B-087 Zelenka, polka
B-088 Zelenka, polka
B-089 Zelenka, polka
B-090 Zelenka, polka
B-091 Zelenka, polka
B-092 Zelenka, polka
B-093 Zelenka, polka
B-094 Zelenka, polka
B-095 Zelenka, polka
B-096 Zelenka, polka
B-097 Zelenka, polka
B-098 Zelenka, polka
B-099 Zelenka, polka
B-100 Zelenka, polka
B-101 Zelenka, polka
B-102 Zelenka, polka
B-103 Zelenka, polka
B-104 Zelenka, polka
B-105 Zelenka, polka
B-106 Zelenka, polka
B-107 Zelenka, polka
B-108 Zelenka, polka
B-109 Zelenka, polka
B-110 Zelenka, polka
B-111 Zelenka, polka
B-112 Zelenka, polka
B-113 Zelenka, polka
B-114 Zelenka, polka
B-115 Zelenka, polka
B-116 Zelenka, polka
B-117 Zelenka, polka
B-118 Zelenka, polka
B-119 Zelenka, polka
B-120 Zelenka, polka
B-121 Zelenka, polka
B-122 Zelenka, polka
B-123 Zelenka, polka
B-124 Zelenka, polka
B-125 Zelenka, polka
B-126 Zelenka, polka
B-127 Zelenka, polka
B-128 Zelenka, polka
B-129 Zelenka, polka
B-130 Zelenka, polka
B-131 Zelenka, polka
B-132 Zelenka, polka
B-133 Zelenka, polka
B-134 Zelenka, polka
B-135 Zelenka, polka
B-136 Zelenka, polka
B-137 Zelenka, polka
B-138 Zelenka, polka
B-139 Zelenka, polka
B-140 Zelenka, polka
B-141 Zelenka, polka
B-142 Zelenka, polka
B-143 Zelenka, polka
B-144 Zelenka, polka
B-145 Zelenka, polka
B-146 Zelenka, polka
B-147 Zelenka, polka
B-148 Zelenka, polka
B-149 Zelenka, polka
B-150 Zelenka, polka
B-151 Zelenka, polka
B-152 Zelenka, polka
B-153 Zelenka, polka
B-154 Zelenka, polka
B-155 Zelenka, polka
B-156 Zelenka, polka
B-157 Zelenka, polka
B-158 Zelenka, polka
B-159 Zelenka, polka
B-160 Zelenka, polka
B-161 Zelenka, polka
B-162 Zelenka, polka
B-163 Zelenka, polka
B-164 Zelenka, polka
B-165 Zelenka, polka
B-166 Zelenka, polka
B-167 Zelenka, polka
B-168 Zelenka, polka
B-169 Zelenka, polka
B-170 Zelenka, polka
B-171 Zelenka, polka
B-172 Zelenka, polka
B-173 Zelenka, polka
B-174 Zelenka, polka
B-175 Zelenka, polka
B-176 Zelenka, polka
B-177 Zelenka, polka
B-178 Zelenka, polka
B-179 Zelenka, polka
B-180 Zelenka, polka
B-181 Zelenka, polka
B-182 Zelenka, polka
B-183 Zelenka, polka
B-184 Zelenka, polka
B-185 Zelenka, polka
B-186 Zelenka, polka
B-187 Zelenka, polka
B-188 Zelenka, polka
B-189 Zelenka, polka
B-190 Zelenka, polka
B-191 Zelenka, polka
B-192 Zelenka, polka
B-193 Zelenka, polka
B-194 Zelenka, polka
B-195 Zelenka, polka
B-196 Zelenka, polka
B-197 Zelenka, polka
B-198 Zelenka, polka
B-199 Zelenka, polka
B-200 Zelenka, polka
B-201 Zelenka, polka
B-202 Zelenka, polka
B-203 Zelenka, polka
B-204 Zelenka, polka
B-205 Zelenka, polka
B-206 Zelenka, polka
B-207 Zelenka, polka
B-208 Zelenka, polka
B-209 Zelenka, polka
B-210 Zelenka, polka
B-211 Zelenka, polka
B-212 Zelenka, polka
B-213 Zelenka, polka
B-214 Zelenka, polka
B-215 Zelenka, polka
B-216 Zelenka, polka
B-217 Zelenka, polka
B-218 Zelenka, polka
B-219 Zelenka, polka
B-220 Zelenka, polka
B-221 Zelenka, polka
B-222 Zelenka, polka
B-223 Zelenka, polka
B-224 Zelenka, polka
B-225 Zelenka, polka
B-226 Zelenka, polka
B-227 Zelenka, polka
B-228 Zelenka, polka
B-229 Zelenka, polka
B-230 Zelenka, polka
B-231 Zelenka, polka
B-232 Zelenka, polka
B-233 Zelenka, polka
B-234 Zelenka, polka
B-235 Zelenka, polka
B-236 Zelenka, polka
B-237 Zelenka, polka
B-238 Zelenka, polka
B-239 Zelenka, polka
B-240 Zelenka, polka
B-241 Zelenka, polka
B-242 Zelenka, polka
B-243 Zelenka, polka
B-244 Zelenka, polka
B-245 Zelenka, polka
B-246 Zelenka, polka
B-247 Zelenka, polka
B-248 Zelenka, polka
B-249 Zelenka, polka
B-250 Zelenka, polka
B-251 Zelenka, polka
B-252 Zelenka, polka
B-253 Zelenka, polka
B-254 Zelenka, polka
B-255 Zelenka, polka
B-256 Zelenka, polka
B-257 Zelenka, polka
B-258 Zelenka, polka
B-259 Zelenka, polka
B-260 Zelenka, polka
B-261 Zelenka, polka
B-262 Zelenka, polka
B-263 Zelenka, polka
B-264 Zelenka, polka
B-265 Zelenka, polka
B-266 Zelenka, polka
B-267 Zelenka, polka
B-268 Zelenka, polka
B-269 Zelenka, polka
B-270 Zelenka, polka
B-271 Zelenka, polka
B-272 Zelenka, polka
B-273 Zelenka, polka
B-274 Zelenka, polka
B-275 Zelenka, polka
B-276 Zelenka, polka
B-277 Zelenka, polka
B-278 Zelenka, polka
B-279 Zelenka, polka
B-280 Zelenka, polka
B-281 Zelenka, polka
B-282 Zelenka, polka
B-283 Zelenka, polka
B-284 Zelenka, polka
B-285 Zelenka, polka
B-286 Zelenka, polka
B-287 Zelenka, polka
B-288 Zelenka, polka
B-289 Zelenka, polka
B-290 Zelenka, polka
B-291 Zelenka, polka
B-292 Zelenka, polka
B-293 Zelenka, polka
B-294 Zelenka, polka
B-295 Zelenka, polka
B-296 Zelenka, polka
B-297 Zelenka, polka
B-298 Zelenka, polka
B-299 Zelenka, polka
B-300 Zelenka, polka
B-301 Zelenka, polka
B-302 Zelenka, polka
B-303 Zelenka, polka
B-304 Zelenka, polka
B-305 Zelenka, polka
B-306 Zelenka, polka
B-307 Zelenka, polka
B-308 Zelenka, polka
B-309 Zelenka, polka
B-310 Zelenka, polka
B-311 Zelenka, polka
B-312 Zelenka, polka
B-313 Zelenka, polka
B-314 Zelenka, polka
B-315 Zelenka, polka
B-316 Zelenka, polka
B-317 Zelenka, polka
B-318 Zelenka, polka
B-319 Zelenka, polka
B-320 Zelenka, polka
B-321 Zelenka, polka
B-322 Zelenka, polka
B-323 Zelenka, polka
B-324 Zelenka, polka
B-325 Zelenka, polka
B-326 Zelenka, polka
B-327 Zelenka, polka
B-328 Zelenka, polka
B-329 Zelenka, polka
B-330 Zelenka, polka
B-331 Zelenka, polka
B-332 Zelenka, polka
B-333 Zelenka, polka
B-334 Zelenka, polka
B-335 Zelenka, polka
B-336 Zelenka, polka
B-337 Zelenka, polka
B-338 Zelenka, polka
B-339 Zelenka, polka
B-340 Zelenka, polka
B-341 Zelenka, polka
B-342 Zelenka, polka
B-343 Zelenka, polka
B-344 Zelenka, polka
B-345 Zelenka, polka
B-346 Zelenka, polka
B-347 Zelenka, polka
B-348 Zelenka, polka
B-349 Zelenka, polka
B-350 Zelenka, polka
B-351 Zelenka, polka
B-352 Zelenka, polka
B-353 Zelenka, polka
B-354 Zelenka, polka
B-355 Zelenka, polka
B-356 Zelenka, polka
B-357 Zelenka, polka
B-358 Zelenka, polka
B-359 Zelenka, polka
B-360 Zelenka, polka
B-361 Zelenka, polka
B-362 Zelenka, polka
B-363 Zelenka, polka
B-364 Zelenka, polka
B-365 Zelenka, polka
B-366 Zelenka, polka
B-367 Zelenka, polka
B-368 Zelenka, polka
B-369 Zelenka, polka
B-370 Zelenka, polka
B-371 Zelenka, polka
B-372 Zelenka, polka
B-373 Zelenka, polka
B-374 Zelenka, polka
B-375 Zelenka, polka
B-376 Zelenka, polka
B-377 Zelenka, polka
B-378 Zelenka, polka
B-379 Zelenka, polka
B-380 Zelenka, polka
B-381 Zelenka, polka
B-382 Zelenka, polka
B-383 Zelenka, polka
B-384 Zelenka, polka
B-385 Zelenka, polka
B-386 Zelenka, polka
B-387 Zelenka, polka
B-388 Zelenka, polka
B-389 Zelenka, polka
B-390 Zelenka, polka
B-391 Zelenka, polka
B-392 Zelenka, polka
B-393 Zelenka, polka
B-394 Zelenka, polka
B-395 Zelenka, polka
B-396 Zelenka, polka
B-397 Zelenka, polka
B-398 Zelenka, polka
B-399 Zelenka, polka
B-400 Zelenka, polka
B-401 Zelenka, polka
B-402 Zelenka, polka
B-403 Zelenka, polka
B-404 Zelenka, polka
B-405 Zelenka, polka
B-406 Zelenka, polka
B-407 Zelenka, polka
B-408 Zelenka, polka
B-409 Zelenka, polka
B-410 Zelenka, polka
B-411 Zelenka, polka
B-412 Zelenka, polka
B-413 Zelenka, polka
B-414 Zelenka, polka
B-415 Zelenka, polka
B-416 Zelenka, polka
B-417 Zelenka, polka
B-418 Zelenka, polka
B-419 Zelenka, polka
B-420 Zelenka, polka
B-421 Zelenka, polka
B-422 Zelenka, polka
B-423 Zelenka, polka
B-424 Zelenka, polka
B-425 Zelenka, polka
B-426 Zelenka, polka
B-427 Zelenka, polka
B-428 Zelenka, polka
B-429 Zelenka, polka
B-430 Zelenka, polka
B-431 Zelenka, polka
B-432 Zelenka, polka
B-433 Zelenka, polka
B-434 Zelenka, polka
B-435 Zelenka, polka
B-436 Zelenka, polka
B-437 Zelenka, polka
B-438 Zelenka, polka
B-439 Zelenka, polka
B-440 Zelenka, polka
B-441 Zelenka, polka
B-442 Zelenka, polka
B-443 Zelenka, polka
B-444 Zelenka, polka
B-445 Zelenka, polka
B-446 Zelenka, polka
B-447 Zelenka, polka
B-448 Zelenka, polka
B-449 Zelenka, polka
B-450 Zelenka, polka
B-451 Zelenka, polka
B-452 Zelenka, polka
B-453 Zelenka, polka
B-454 Zelenka, polka
B-455 Zelenka, polka
B-456 Zelenka, polka
B-457 Zelenka, polka
B-458 Zelenka, polka
B-459 Zelenka, polka
B-460 Zelenka, polka
B-461 Zelenka, polka
B-462 Zelenka, polka
B-463 Zelenka, polka
B-464 Zelenka, polka
B-465 Zelenka, polka
B-466 Zelenka, polka
B-467 Zelenka, polka
B-468 Zelenka, polka
B-469 Zelenka, polka
B-470 Zelenka, polka
B-471 Zelenka, polka
B-472 Zelenka, polka
B-473 Zelenka, polka
B-474 Zelenka, polka
B-475 Zelenka, polka
B-476 Zelenka, polka
B-477 Zelenka, polka
B-478 Zelenka, polka
B-479 Zelenka, polka
B-480 Zelenka, polka
B-481 Zelenka, polka
B-482 Zelenka, polka
B-483 Zelenka, polka
B-484 Zelenka, polka
B-485 Zelenka, polka
B-486 Zelenka, polka
B-487 Zelenka, polka
B-488 Zelenka, polka
B-489 Zelenka, polka
B-490 Zelenka, polka
B-491 Zelenka, polka
B-492 Zelenka, polka
B-493 Zelenka, polka
B-494 Zelenka, polka
B-495 Zelenka, polka
B-496 Zelenka, polka
B-497 Zelenka, polka
B-498 Zelenka, polka
B-499 Zelenka, polka
B-500 Zelenka, polka
B-501 Zelenka, polka
B-502 Zelenka, polka
B-503 Zelenka, polka
B-504 Zelenka, polka
B-505 Zelenka, polka
B-506 Zelenka, polka
B-507 Zelenka, polka
B-508 Zelenka, polka
B-509 Zelenka, polka
B-510 Zelenka, polka
B-511 Zelenka, polka
B-512 Zelenka, polka
B-513 Zelenka, polka
B-514 Zelenka, polka
B-515 Zelenka, polka
B-516 Zelenka, polka

MRTVA SRCA

Povest
SPISAL DR. IVAN TAVČAR

(Nadaljevanje)

V tem je bilo pristopilo tudi nekaj druge družbe. Tudi Ernest Malec.

"Zakaj ne odrineš, Sodar?" vpraša malomarno.

"Tale ženica moja, ki je radovedna, kakor vse, bi rada vedela, komu zvoní. Kdo je umrl, Tine?"

"E", odgovori Tine zaničljivo, "tista žival, ki se je plazila po Nižavi in Višavi! Pa saj morate vedeti!"

"Kdo?" zdihne Meta.

"No, tisti Lipe, ki je stradal pri vas tam gori. Pa sem mislil, da veste."

"Lipe!" In mladi ženi se je zazibalo vse pred pogledom. "In kaj mu je bilo?" zastoka v smrtni grozi.

"Pravijo, da se je sam ustrelil. A to ne bo res, ker bi sicer naš duhovni oče ne pustili zvoniti!"

"Ustrelil! Jezus, Marija!" Na zemljo bi se bila zgrudila, da je ni prestregel oče, ki pa je bil v tistem trenutku bledejši od zimske odeje, ki je krila pokrajino.

Bil je otožen povrat iz cerkve. Nevesta je ležala brez zavesti v vozu, svatje pa so si šepetali različne opazke na uho in hudobni jeziki in jeziki so se brisili, milovaje sicer, ali s takšnim milovanjem, ki je dosti zbudljivejše od očitnega zasramovanja.

Spomin na ta dogodek je ležal potem nad svatovščino, kakor leži časih nad cvetočo ravnino temen oblak, ki grozi sedaj in sedaj s ploho in točo posuti vse!

Dva in dvajseto poglavje

Kakor bi se udeleževali sedmine, so sedeli svatje krog dolge, s cvetjem bogato okrašene mize. Malo se je govorilo, mnogo jedlo in mnogo pilo. Seje proti večeru se je družba nekaj bolj ogrela in vojaki, ki so se med obedom odločno dolgočasili, so izrekli še celo željo, naj bi se v sosednji sobi plesalo. Učitelj Vekoslav Kozica, ki so ga samo v ta namen povabili k svatovščini, so poklicali h klavirju. Poštenjak se ni brnil in kmalu je z debelo pestjo udrihal po beli slonovini, da so vse strune grmele in brnele. Izpraznila se je jedilnica. Mladina se je sukala po ozkem prostoru, ob strani pa so sloneli starejši svatje ter—zabavljali, da je ženitovanje dolgočasno, da tudi jed ni preslastna in da je smešno, če se poroči tako star človek z mlado krasno žensko itd.

Pri mizi sta ostala samo hišni gospodar in stari ženin Lovre Sodar. Le ta se je nekoliko časa trudil, da bi zabaval mlado svojo ženo. Brez uspeha. Meta je sedela tik njega blede kakor mrtva, ni jedla, ni pila in vse na njej je pričalo, da je v mislih vse kje drugod nego pri hrumeči svatovščini. Morda je bila v mislih pri njem, ki je tedaj ležal v osamljeni višavski sobi na mrtvaškem odru in že počival v dolgem—večnem spanju, iz katerega se do sedaj še ni prebudilo človeško bitje.

Ko je Lovre Sodar videl, da ne more ženice svoje ogreti, je pričel sebe ogrevati: proti večeru je vedela vsa družba, da je stari ženin dober pijan. S težkim jezikom je jecjal o kupčijah, o žitni ceni in o slabem vinu, ki se je to leto pridelalo. Pri vsaki priliki je napiljal

Ernestu Malcu in tuintam se tudi pričkal z njim, če ni vsemu pritrjeval, kar je govoril. Časih je glasno kričal, koliko se mu ima Nižava zahvaliti in da bi marsikdo—beračil, če bi Lovre Sodar ne živel. Hišnemu očetu se je ohladilo srce, ko se je odpravila družba na ples. Bal se je, da bi oni v svoji pijanosti preveč ne govorili in ne razobežali hišnih skrivnosti. Ernest Malec nanje niti mislil ni rad!

Meta je z drugo družbo vstala in skrivaj šla iz sobe. Menila je, da je ni opazil nihče. Ali opazilo jo je skrbeče materino oko. Gospa Helena, ki se je bila v teh časih postarala za leta ter se usušila kakor travnata bilka v jeseni, je hitela za hčerjo. Dohiti jo v sprednji sobi.

"Kam greš, Metka?" vpraša boječe. Ni se ji upala pogledati in trpeti obraz.

"Glava me boli, mama, in razpočila mi bo, če še daj časa ostanem tu! Prodali ste me staremu možu!"

Poslednje besede je samo zdihnila, ali vendar jih je čulo materino uho. Vsa se je pretresla stara ženica. Imela je predobro srce in za svoje otroke bi bila prelila srčno kri. Toda v hiši ni veljala mnogo in Ernest Malec je časih sam dejal, da je žena njegova tako tiha, da skoraj ne ve, je li oženjen, ali ne.

"Meni ničesar ne očitaj, Metka!" odgovori prosoje, "da je po mojem, bi bilo vse drugače, vse drugače!"

"Sedaj je dognano!" reče hči zamolklo, "in drugega mi ne ostane, nego pusto, obupno življenje. Filip (to veste, da je moral umreti!) je dejal pri priliki, da mora človek časih živeti navzlic svojemu mrtvem, umorjenemu srcu! Meni je dano tako življenje z mrtvim srcem, in kam večni Bog ve, kako ga bom preživel!"

Šli sta v hčerino sobo. Ondi je Meta razmetala cvetje in drug svatovski lišp s sebe. Potem pa je sedla ter s suhim očmi zrla v mrak in občutila z vso grozno težo nesrečnega življenja nesrečne trenutke. Njej nasproti je sedela gospa Helena, vila suhe roke in venomer točila briske solze. Potolajila bi bila rada otroka svojega; ali trda usoda ji ni hotela dodeliti tolažilnih besed, tako da ni vedela, kaj naj bi govorila k njej, ki ji je nasproti v neskončnih mukah koprnela. Tam v sobi pa je klestil Vekoslav Kozica z debelo roko po klavirju in mladi svet je plesal in se smejal, kakor bi nebeška radost kraljevala pod to streho!

Notar Sodar je bil že tisti dan velik revež. Če je le izpregovoril besedico s tem ali onim dekletom, ga je drezala ostarela nevesta z lehtjo očitno pred vso družbo in strupeni njeni pogledi so mu preprečili besedo še prej, nego jo je izpregovoril. Sedaj in sedaj ga je pretresel mrz, če se je ozrl po stari svoji ženi, ki je na njegovi strani v nenaravno devičnem lišpu razkazovala ogradi svoje in ga neprestano preganjala z zaljubljenimi svojimi pogledi.

"Denarna je res"—si je mislil—"a življenje na njeni strani bo pa tudi—tožno dolgo!"—Ta misel ga ni hotela več zapustiti potem. Zdelo se mu je, da ga pričena boleti glava. Obrnil je pogled na kupo, ki je polna šampanjca stala pred njim in ki so se neprestano drobile v njej od dna proti vrhu iskram enake pene.

"Morebiti so to solze, ki jih še pretočim v življenju!"

(Dalje prihodnjik.)

ki dogodek njegovega življenja: arečanje z Leninom, s katerim ga je odslej vezalo globoko in zanj in njegovo ustvarjanje toliko koristno prijateljstvo.

Gorki je začel sodelovati aktivno v levem krilu social-demokratov—boljševikov. Že zdavnaj je postal sumljiv policiji, ki ga je povsod zasledovala in stržila. L. 1905, ob izbruhu revolucije, v kateri je bil Gorki pomembno udeležen, pa ga je aretirala. Zaradi protestov, ki so prihajali z vseh strani sveta, pa ga je morala po dveh mesecih izpustiti. Zaradi bolezni na pljučih, deloma pa, da se izogne policiji, ki mu je bila zopet za petami, je Gorki l. 1906 zapustil Rusijo in se napotil v Evropo in Ameriko. Povsod je razkrinkaval caristično nasilje, pa tudi ostale svetovne imperialiste. Ves čas je najtesneje sodeloval z Leninom in boljševiki.

L. 1913 se je vrnil nazaj v domovino, na Leninov nasvet, in začel z revolucionarno dejavnostjo v domovini. Ostal je ves čas med redkimi odločnimi nasprotniki prve imperialistične vojne, ki je kmalu po njegovem prihodu izbruhnila. Tako je dočkal oktobersko revolucijo, Leninovo vrnitev in državo sovjetov delavcev in kmetov. Končno je doživel čas, ko je začutil kako "neposredno" iz monarhije ruskega naroda raste nov človek, človek vedrega duha, poln ognjivite želje, da si osvoji kulturo, človek, ki se je otrešal vdanosti v usodo in potrtosti in ki je zato sposoben za ustvarjanje. Napisal je: "Živimo v deželi, v kateri si je delovno ljudstvo postavilo težko in čudovito nalogo: Uničiti vse tisto, kar malič človeka od otroških let. Borimo se za pravo svobodo človeka, ki bo možna šele tedaj, ko bodo izginili vsi vzroki zavisti, lakomnosti, sovraštva. Prepričani smo, da je mogoče te vzroke uničiti."

Tej državi delavcev in kmetov je posvetil vse sile in znanje do svoje smrti. Bil je ena najpomembnejših opor velikega Stalina in poleg njega eden največjih učiteljev sovjetskih narodov.

Ni čuda, da je bil trn v peti sovražnikom: sovjetske države, predvsem trockistom, ki so z zločinsko zaroto tudi pospešili njegovo smrt.

To so le skromni in najglavnejši podatki iz prebogatga življenja, o katerem bi bilo mogoče napisati debele knjige. "Kmečki glas" se bo k Maksimu Gorkemu še mnogokrat povrnil. Z vsemi močmi si bo prizadeval, da postane Maksim Gorki tudi našemu kmečkemu ljudstvu tako drag, kot veliki prijatelj in učitelj delovnih ljudi v resnici zasluži.

Nekaj glavnih del: "Na dnu," "Otroci sonca," "Mati," "Matej Kožemjakin," "Poletje," "Foma Gordjejev," "Spoved," "Moje detinstvo," "Pri tujih ljudeh," "Moja vseučilišča," "Artamano-vi," "Klim Samgin" in druga.

Razni mali oglasi

DELO DOBI
SLUŽKINJA.
Domača hišna dela.
Oglasite se pri:
HOLY AGNES CHURCH
na 607 Oakwood Boulevard

M A I D
FOR GENERAL HOUSEWORK
To assist in running a small apartment. North Side family. Couple, one child, school age. Stay.
Phone—LONGBEACH 4084

TOOL ROOM MACHINIST
UNION SHOP
Steady all year round work.
Excellent working conditions.
HINSDALE MFG. CO.
1720 W. Walnut St.

MEN

for
General Factory Work
Experience not essential
Salary commensurate
with ability.

Steady jobs - 40 hour week
Tested Appliance Co.
2627 W. 19th Street
Bishop 2627

Listnica uredništva

Ker poštni sakon prepušča vsako oglašanje kakršnega koli srečanja v listih, prostimo vse dopisnike, ki oglašajo priredbe svojih društev ali drugih organizacij, ali pa kako drugo akcijo za zbiranje denarja, naj v svojih poročilih ne omenjajo srečali ali srečanja, kakor tudi ne kartah ali tombulskih zabav, ako je naše določeno vstopnina. Poštna uprava zahteva od nas, da mora vse tako oglašanje in lista. Prosimo, držite se tega.

POMOČ! - POMOČ! - POMOČ!

MOŠKE POREBUJEMO TAKOJ
ZA TOVARNIŠKO DELO

Stalno delo skozi vse leto v stabilni jedilni industriji

NAJVIŠJA PLAČA

in

DOBRA PRILIKA ZA NAPREDOVANJE

Izvrstni delavski podporni programi

DOBRE DELAVSKE SORODNOSTI

Zgledite se pri katerem koli navedenem uradu:

CORN PRODUCTS REFINING CO.

63rd AND ARCHER - ARGO, ILLINOIS

U. S. E. S.

817 - 825 Exchange Ave. - Chicago, Illinois

U. S. E. S.

6321 S. Ashland Avenue - Chicago, Illinois

DIAMOND T MOTOR CAR CO.

NEEDS AT ONCE

- BILLER

That can operate International Electromatic

- STENOGRAPHERS

- TYPISTS

- STOCK RECORD CLERKS

- SWITCH BOARD OPERATOR

Automatic Multiple 2 Position—12 Trunk Board

Ideal Working Conditions - 40 Hour Week
Good Starting Rate

Apply

DIAMOND T MOTOR CAR CO.

4517 W. 26th Street

Razni mali oglasi

HIŠINJA

Polna odgovornost vzdrževanja doma

Kuhinja, čiščenje itd. 3 odrasli

Dobro dom

Kličite DEA. 0085

PUNCH PRESS OPERATORS

ASSEMBLERS and LABORERS

Good working conditions

Incentive bonus

BRISKIN MFG. CO.

4243 W. Ogden

OPERATORJI ŠIVALNIH STROJEV

za otroče obleke. Stalno delo,

počitnice s plačo. Nova tovarna.

5 dni v tednu. Lahko zaslužite \$1,25

do \$2,00 na uro.

LITTLE BLOCK ORIGINALS

231 S. Green Street

HIŠINJA

ZA MALI HOTEL

ZA POSTLJANJE POSTELJ

IN ČIŠČENJE SOB

5636 W. Lake Street

AUSTIN 2282

BLACKSMITHS—(KOVARJE)

na "Bradley Hammer" in "Grind-

ers," ki imajo nekaj izkušenj na

strojnih nožeh. Stalno delo skozi

celo leto z dobro plačo.

AMERICAN SAW & TOOL WORKS

2415 W. 14th Street

DELO DOBI DEKLE ALI ŽENA

Lahko hišno delo. Ni kuhanja. Lahko

perilo in skrbeti za otroke. More

biti zanesljiva, voljna ostati pri dobri

trgovski dvojici. Kličite po 10. uri

A. M. Phone LAKEVIEW 3055.

POTREBUJEMO DEKLE

za

SPLOŠNA HIŠNA DELA

Dva otroka - Dobra plača

Osebnost manjše pranje.

Phone—BRIARGATE 0234

LABORERS

\$1.03 PER HOUR TO START

\$1.09 AFTER 30 DAYS

Must be capable of doing

heavy digging or trenching

work

Peoples Gas Light

& Coke Co.

122 S. Michigan Ave.

ROOM 757

JANITORS

NIGHT WORK

Mopping & Light Cleaning in a

Modern Loop Office Building.

Opportunities for Overtime

Paid Vacation

after one year

Peoples Gas Light

& Coke Co.

122 S. Michigan Ave.

ROOM 757

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETA

Po sklepu 12. ročne konvencije se lahko naroči na list Prosveta in prišteje eden, dva, tri, štiri ali pet članov in ene družine in eni naročnik. List Prosveta stane za vse enako, za člane ali nečlane \$6.00 na eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri assessmentu \$1.30 za tednik, se jim to prišteje k naročnini. Torej sedaj ni vroška, reči, da je list predrag za člane SNPJ. List Prosveta je vasa lastnina in gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročen na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravnstvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravnstvo znižati datum za to vsoto naročnika.

Cena listu Prosveta je:

Za Zdrav. države in Kanado \$6.00 Za Chicago in okolico je \$7.50

1 tednik in 4.80 1 tednik in 6.30

2 tednika in 9.60 2 tednika in 12.60

3 tednike in 14.40 3 tednike in 18.90

4 tednike in 19.20 4 tednike in 25.20

5 tednikov in 24.00 5 tednikov in 31.50

Za Evropo je \$8.00

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali

Money Order v plam in si naročite Prosveto, list, ki je vasa lastnina.

PROSVETA, SNPJ,

2837 So. Lawndale Ave.

Chicago 23, Ill.

Priloženo pošiljam naročnino za list Prosveto vsoto \$

1. Ime _____ Čl. družine _____

Naslov _____

Ustavite tednik in ga pripilite k moji naročnini od naslednjega

članov moje družine:

2. _____ Čl. družine _____

3. _____ Čl. družine _____

4. _____ Čl. družine _____

5. _____ Čl. družine _____

Mesto _____ Država _____

Nov naročnik ☐ Star naročnik ☐

Ob 10-letnici smrti Maksima Gorkega

18. junija 1936

Ko je leta 1905 caristična policija zaprla Maksima Gorkega zaradi revolucionarne dejavnosti, se je vzdignil ves napredni svet in zahteval njegovo osvoboditev.

Tiste dni je velik francoski pisatelj izjavil: "Gorki ne pripada le Rusiji, temveč vsemu svetu!" Te besede veljajo v nič manjši meri tudi danes, ko praznujemo desetletnico smrti, ki je po besedah svoj. zun. ministra Molotova "najhujša izguba, ki je, po Leninu, zadela našo zemljo in človeštvo."

Delo Maksima Gorkega je že zdavnaj postalo eden najbolj dragocenih zakladov človeštva.

Našemu ljudstvu so bila njegova globoka in svetla dela dolgo prikrita. Naši nekdanji vladarji so se bali, da ne bi ob tem velikem učitelju, ki je o sebi zapisal: "Prišel sem, da se ne pokorim!", tudi naše ljudstvo spregledalo in se še bolj zavedlo svojih verig in poti, ki vodijo do svobode. Maksim Gorki ni ustvaril svojemu narodu le nesmrtno umetnine, vili mu je tudi moč in pogum za borbo, vzdignil samozavest, dal navodila in pravo znanje. Ko je slišal nekoč nekoga učiti, da naj umet-

nost umiri duše, je Gorki vzkliknil: "To je prokleta laž!"

In s svojim delom je to tudi pokazal. Cilj njegove umetnosti je bil: "Navdahniti srca nesrečnih in zatiranih," pokazati resnico o družbi in ljudeh, podžigati na borbo za lepše in vrednejše življenje, kot ga zasluži, človek, ki ga je tako ljubil in cenil.

Ljubezen do človeka, sovražstvo do krivice, zatiranja, vsega, kar zavira razvoj človeštva, preprost, ljudska modrost, izredno poznavanje življenja, — vse to so lastnosti, ki so ga napravile za ljubljeno naprednega človeštva. Tudi našemu ljudstvu bo postal eden najdražjih prijateljev, čim ga bo spoznal!

Temu cilju je posvečen tudi današnji skromni prispevek "Kmečkega glasu".

Veliko življenje

Med nešteti deli Maksima Gorkega je prav gotovo najlepše — njegovo življenje samo.

Aleksej Maksimovič Peškov, kakor je pravo ime Gorkega, je bil rojen 28. 3. 1868 v Nižnem Novgorodu, ki je danes preimenoval v Gorki. — Deska leta mu potečejo v prav žalostnih razmerah, ki jih le skromno razsvetli dobra babica. Ze z dese-

timi leti mora zapustiti dom in služiti kruh. Nabira cunje, košti in druge odpadke, pomočnik, vajenec. S 17. letom se odpravi v Kazan, kamor ga vlečejo višje šole. Kajti že ga je obsedla strast po znanju. "Če bi mi kdo predlagal, pojdi in uč se, — vendar pod pogojem, da jih boš zato dobil vsako nedeljo z brezovko, javno, na Nikolajevskem trgu, — bi predlog sprejel z največjim veseljem," tako piše sam o svoji mladostni žeji po znanju.

V Kazanu ni mogel v šole, seznanil se je pa z zavednimi delavci in študenti, z revolucionarnimi nauki in organizacijo. Zapolnen čez dan kot delavec v pekarni, prebije vse noči z branjem in razpravljanjem. Vendar ni prišel do notranjega miru. V napadu take potrtosti je poizkusil celo samomor.

Kmalu nato pa je zapustil Kazan, premenjal najrazličnejše zaposlitve, preromal večina peš skoraj vso Rusijo in si nabiral ogromno doživetij, poznanstev in izkušenj, ki jih je pozneje obdelal v svojih povestih.

Ze dolgo se je bavil s pisanjem. Slednjič je nek kavkaški časopis objavil njegovo povest "Makar Čundra." Objavil jo je pod izmišljenim imenom Maksim Gorki, — kar pomeni "trpki". To ime je v nekaj letih zas